

مجاز نمی‌باشد و نباید بیش از ۳۰ درصد سرمایه پایه در سهام شرکت‌های دیگر - اعم از پذیرفته‌شده یا پذیرفته‌نشده در بورس - سرمایه‌گذاری نمایند.

قیمت تمام‌شده سرمایه‌گذاری هر بانک در سهام هر شرکت نباید از ۱۰ درصد سرمایه پایه تجاوز نماید. درصد سرمایه‌گذاری در هر شرکت توسط بانک‌ها هم تا ۴۹ درصد مجاز است، ضمن این‌که برای سرمایه‌گذاری بیش از ۴۹ درصد در سهام شرکت‌ها، باید به‌طور موردی موافقت بانک مرکزی گرفته شود. بنابراین، به نظر می‌رسد که سقف ۴۹ درصد را می‌توان مورد تجدیدنظر قرار داد.

۹- لزوم رعایت مقررات تسهیلات در فعالیت کارت اعتباری بانک‌ها: صدور کارت‌های اعتباری توسط بانک‌ها به عنوان ابزار برای اعطای اعتبار مورد استفاده قرار می‌گیرد و از طرفی، اعطای اعتبار در هر بانک باید در چارچوب دستورالعمل مصوب شورای پول و اعتبار باشد. بنابراین، پیشنهاد می‌شود که مقررات حاکم بر اعطای تسهیلات، به دادن اعتبار به دارندگان کارت نیز تسری یابد. قابل ذکر است که براساس دستورالعمل مصوب سال ۱۳۷۰، سقف اعتبار قابل تشخیص به هر دارنده کارت مبلغ ده میلیون ریال می‌باشد که به هیچ‌وجه جوابگو نیست.

۱۰- به‌روزمودن مصوبات شورای پول و اعتبار: یک بار برای همیشه ضروری است که سرفصل‌های بااهمیت، حیاتی و استراتژیک فعالیت بانکی در کشور توسط گروه‌های کاری، تحت یک پروژه مشخص استخراج شود و سپس در رابطه با تدوین دستورالعمل‌های مربوطه برای ارایه و تصویب در شورای پول و اعتبار توسط همان گروه و یا گروه‌های دیگر اقدامات لازم معمول گردد.

نکته بااهمیتی که در ارقام تشکیل‌دهنده سرمایه پایه در مدنظر قرار نگرفته، همانا مبلغ سود و زیان سال جاری بانک‌ها، مثلاً در مقاطع سه‌ماهه برای احتساب سرمایه پایه هر بانک می‌باشد که به نظر می‌رسد باید رقم سود و یا زیان سه‌ماهه‌های سال جاری هر بانک، بعد از تأیید حسابرس و بازرس قانونی آن بانک (به عبارت دیگر، پس از حصول اطمینان نسبی از افزایش خالص دارایی‌های بانک) به مبلغ ارزش ویژه اول سال هر بانک به منظور احتساب سرمایه پایه، اضافه و یا در صورت زیان از آن کسر شود.

۷- تکافوی رعایت ۳۰ درصد سرمایه پایه به منظور ایجاد شعب: به موجب مقررات ابلاغی، بانک‌ها مجاز نیستند که بیش از ۳۰ درصد سرمایه پایه خود را صرف خرید دارایی‌های غیرمنقول نمایند و از طرف دیگر، ایجاد شعب نیز به طور موردی باید به تأیید بانک مرکزی برسد.

اخذ مجوز موردی برای افتتاح شعب برای بانک‌های خصوصی که در آغاز دوران فعالیت بانکی هستند، با توجه به ارتباط یکپارچه سیستم‌های نرم‌افزاری مورداستفاده شعب آنها به همدیگر و همچنین Account Base بودن سیستم مکانیزه مورداستفاده آنها به جای Branch Base بودن، موجب توقف گسترش آنها در آن دوران می‌گردد. بنابراین، پیشنهاد می‌شود که کلیه بانک‌ها - اعم از دولتی و خصوصی - برای ایجاد شعب با تأکید بر رعایت ۳۰ درصد سرمایه پایه رأساً اتخاذ تصمیم نمایند.

۸- تدوین و اعلام ضوابط مورد تأیید بانک مرکزی برای سرمایه‌گذاری به میزان بیش از ۴۹ درصد سهام سایر شرکت‌ها: در حال حاضر، به موجب دستورالعمل بانک مرکزی، سرمایه‌گذاری بانک‌ها در بیش از ۴۹ درصد سهام شرکت‌ها

بانک‌های خصوصی را دریابید

بررسی مقایسه‌ای عملکرد بانک‌های خصوصی و الزام دستگاه‌های سیاستگذار در برنامه چهارم توسعه

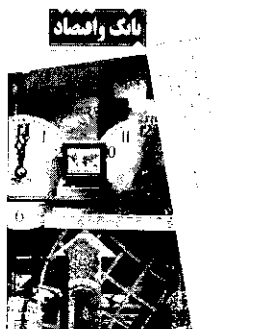
محمد وطن پور

بانکداری در زمره فعالیت‌های بخش دولتی (یا عمومی) قرار می‌گیرند و تلویحاً حاکی از آن است که بخش‌های خصوصی و تعاونی رسالت‌های دیگری را برعهده خواهند داشت و بهتر است که در انجام همان‌ها تلاش کنند.

البته صراحت صدر اصل ۴۴ قانون اساسی با توجه به ذیل

اگر در سال‌های دهه ۸۰ بحث تاسیس بانک‌های خصوصی یا فروش بانک‌های دولتی (ملی‌شده)^(۱) توسط کارشناسان کشور مطرح می‌شد، اولین مانعی که مورد توجه قرار می‌گرفت، اصل ۴۴ قانون اساسی بود، زیرا در این اصل تصریح شده است که فعالیت‌های مهم اقتصادی از جمله نیرو، انرژی و

در بانک‌های خصوصی شاخص کفایت سرمایه، پنج برابر و شاخص بازدهی کل دارایی نیز در حدود هفت برابر بانک‌های دولتی است.

سال ۱۳۸۲ تحلیل تطبیقی مناسبی را در این زمینه ارائه دهد. اگرچه این صنعت همواره سهم بسزایی در تعیین اهداف اقتصادی کشور داشته است، اما تقسیم آن به دو بخش خصوصی و ملی (یا دولتی) نمی‌تواند نافی اهمیت آن باشد.

مقایسه شاخص‌های عملیاتی

در مقایسه عملکرد بانک‌های خصوصی با بانک‌های تجاری، طی سال‌های تاسیس ۱۳۷۹ این بانک‌ها تا سال ۱۳۸۳ می‌توان به تعدادی از شاخص‌ها توجه کرد. تجهیز منابع سپرده‌ای به جهت تاثیر آن بر فعالیت‌های بانکی و ایجاد امکان ارائه تمامی توانایی‌های بانک از جمله تسهیلات و کارمزد... از اهمیت بسزایی برخوردار است. مطابق جدول شماره یک، بانک‌های خصوصی در مقایسه با بانک‌های تجاری از عملکردی متفاوت برخوردار بوده‌اند.

جدول شماره یک

مانده سپرده‌ها و رشد آن در سال ۱۳۸۲

نوع بانک	متغیر	
	مانده سپرده (میلیارد ریال)	رشد (درصد)
بانک‌های تجاری	۴۷۹,۷۰۲	۲۷
بانک‌های خصوصی	۱۴۲۷۴	۲۴۶

ماخذ: گزارش مقایسه عملکرد بانک‌های خصوصی و بانک‌های تجاری دولتی / وزارت امور اقتصادی و دارایی / ۱۳۸۳.

این اصل، آنقدر هم که می‌نمایند، جدی نبود، بلکه با اشاره به لزوم حفظ و تامین مصالح کشور و اقتصاد ملی، در صورت صلاحدید، حضور بخش‌های خصوصی و تعاونی نیز در فعالیت‌های مهم نیرو، انرژی، و بانکداری امکانپذیر دانسته شده است.

سرانجام تفاسیر مختلف از این اصل تا آنجا بالا گرفت که مجمع تشخیص مصلحت نظام با توجه به اصل ۴۴ اقدامات عاجلی را در سال ۸۳ دستور کار خود قرار داد که نتایج آن قطعاً در سال‌های آتی، اقتصاد کشور را تحت تاثیر قرار خواهد داد.

از سوی دیگر، در پایان سال‌های برنامه دوم توسعه و با حضور و استقرار دولت اصلاحات، کارشناسان ضرورت فعالیت بخش خصوصی در بازار پول کشور را مطرح نمودند تا شورای نگهبان نیز در نهایت در مورد تاسیس بانک‌های خصوصی با توجه به قانون برنامه سوم توسعه قانع شد و بدان رضایت داد، ولی هیچگاه برای خصوصی‌سازی یا فروش بانک‌های ملی شده قدیمی اساسی برداشته نشد.

تاسیس بانک‌های خصوصی اگرچه طی سال‌های ابتدایی برنامه سوم توسعه شروع شد، اما به قول ریاست محترم جمهوری در سخنرانی افتتاحیه همایش "دستاوردهای نظام بانکی کشور" تعدادی از سیاست‌های مهم بخش پولی کشور بعد از فوت رییس کل فقید بانک مرکزی (مرحوم دکتر محسن نوربخش) دچار تامل و توقف شد تا آنجا که امروز تعداد زیادی درخواست مجوز و طرح‌های توجیهی با سرمایه مکفی در بانک مرکزی جهت تاسیس بانک‌های خصوصی ارائه شده است، اما بدون ارائه دلیل منطقی و اظهار نظر کارشناسی مسوولانه، توسط ادارات بانک مرکزی و شورای پول و اعتبار، ادامه این سیاست متوقف شده است.

اما آنچه مهم است، این است که طی سه سال گذشته که بانک‌های خصوصی یا به صحنه فعالیت در بازار پول گذاشته‌اند، رشد مناسبی داشته‌اند. این عملکرد می‌تواند با توجه به حضور ۲۳ ساله انحصاری بانک‌های ملی‌شده در عرصه بازار پول و سرمایه کشور نقطه امید باشد و سیاستگذاران را به این باور برساند که بسترسازی برای رقابت بانک‌های خصوصی در صحنه اقتصاد کشور، کمترین کاری است که باید انجام دهند، وگرنه، شعار حمایت از بخش خصوصی عملیاتی نخواهد شد.

حال با این مقدمه سعی خواهیم کرد تا ضمن بررسی آمار عملیاتی بانک‌های خصوصی (پارسیان، کارآفرین، سامان و اقتصاد نوین) و مقایسه آن با عملکرد بانک‌های ملی‌شده تجاری (سپه، ملی، صادرات، رفاه، ملت و تجارت) که به اختصار در این گزارش "بانک‌های تجاری" نامیده می‌شوند) تا پایان

اگرچه رشد این متغیر در پایان سال ۸۳ در بانک‌های خصوصی ۱۹۲ درصد بوده است، اما این فرایند نشان می‌دهد که بانک‌های خصوصی در طی این سال‌ها سه فرایند: ایجاد بسترهای سخت‌افزاری، گسترش فضای اعتماد عمومی و جذب منابع و تخصیص بهینه آن را به سرعت و به خوبی انجام داده‌اند. رشد بیش از دو برابر مانده سپرده‌ها نزد بانک‌های خصوصی طی سال‌های ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ نشان‌دهنده افزایش توانایی آنها در حضور بیشتر در بازار پول و سرمایه می‌باشد. اگرچه سهم هر یک از چهار بانک خصوصی مورد بررسی در جذب منابع متفاوت است، اما برآیند این سپرده‌ها نشانه‌ای از تحرک پذیری و بسترسازی بانک‌های خصوصی می‌باشد. سهم بانک‌های خصوصی در جذب منابع موجود در جامعه در سال‌های آتی هم از عناصر تعیین‌کننده درجه حضور آنها در فعالیت‌های اقتصادی خواهد بود.

با بررسی سرانه سپرده به پرسنل و شعب بانک‌های خصوصی و تجاری به این نکته پی خواهیم برد که بدنه و ساختار سازمانی بانک‌های تجاری بسیار سنگین شده و بانک‌های خصوصی از کارایی بالاتر پرسنل و راندمان بیشتر سود می‌برند (جدول شماره دو).

مقتضایان متعدد با طرح‌های توجیهی و سرمایه مکفی برای تاسیس بانک‌های خصوصی، بدون ارائه دلیل منطقی و اظهار نظر کارشناسی، در صف انتظار مانده‌اند و روند گسترش بانکداری خصوصی متوقف شده است.

اعمال سیاست نرخ ذخیره قانونی یکسان برای تمامی سپرده‌ها، باعث شده است که بخشی از منابع بانک‌های دولتی آزاد شود و از سوی دیگر، بانک‌های خصوصی بخشی از منابع خود را درگیر ذخیره قانونی نمایند.

درگیر ذخیره قانونی نمایند، که ضروری است این سیاست با توجه به نتایج آن حتی در کوتاه مدت بازنگری شود.

در ادامه مقایسه عملکرد بانک‌های خصوصی با بانک‌های تجاری ملی شده، می‌توان به شاخص‌های دیگری در بُعد تسهیلات نیز پرداخت. این شاخص‌ها در جدول شماره سه درج شده‌اند.

با ملاحظه جدول شماره سه، این شاخص‌ها نشان می‌دهد که بانک‌های خصوصی در مقایسه با بانک‌های تجاری از رشد غیرقابل مقایسه‌ای برخوردارند. این جهش‌ها اگرچه به دلیل تازه‌تأسیس بودن بانک‌های خصوصی طبیعی تلقی می‌شوند، اما ادامه روند موجود باعث خواهد شد که سهم این بانک‌ها به علت قابلیت‌های متنوع آنها در ارائه خدمات نوین و منطبق با نیازهای جامعه، افزایش یابد. اگرچه ضریب نفوذ بانک‌های خصوصی در اعطای تسهیلات به کل جامعه طی سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۳، معادل ۱۰ برابر افزایش داشته است، اما همچنان کمتر از ۱۰ درصد کل تسهیلات اعطایی به بانک‌های خصوصی تعلق دارد. این امر ضرورت تحرک بیشتر بانک‌های خصوصی را متذکر می‌شود.

اگر با مقایسه هزینه‌های بانک‌های خصوصی و دولتی می‌توانستیم سهم هریک از هزینه‌ها را در کل هزینه‌های بانک به دست آوریم، آن وقت با توجه به سرانه تسهیلات اعطایی بانک‌ها می‌توانستیم به نتایج قابل توجهی در ساختار بانک‌های دولتی و خصوصی برسیم.

با توجه به جدول شماره سه، ملاحظه می‌شود که هر کارمند و کارشناس در شبکه بانک‌های تجاری، معادل ۲/۷ میلیارد ریال تسهیلات پرداخت کرده و در مقابل، در بانک‌های خصوصی این سهم به حدود پنج برابر، یعنی ۱۳/۶ میلیارد ریال رسیده است.

بدون تردید، ساختار سازمانی بانک‌های ملی شده، یکی از تهدیدات خصوصی‌سازی آنها از طریق تفسیر جدید اصل ۴۴ قانون اساسی توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام می‌باشد. در واقع، اگر بخش خصوصی توانایی اداره واحدی با هزینه‌های بالای نیروی انسانی غیرکارآمد را داشته باشد، بدیهی است که در گام اول نسبت به تعدیل ساختار سازمانی این بانک‌ها اقدام

جدول شماره دو

سرانه سپرده به شعب و پرسنل

نوع بانک	سرانه سپرده در سال ۱۳۸۲	
	به شعب (میلیارد ریال)	به پرسنل (میلیارد ریال)
بانک‌های تجاری	۳۵	۲/۲
بانک‌های خصوصی	۲۰۵/۳	۱۰/۴

مأخذ: گزارش مقایسه عملکرد بانک‌های خصوصی و بانک‌های تجاری دولتی / وزارت امور اقتصادی و دارایی / ۱۳۸۳.

اگرچه این شاخص‌ها در سال ۱۳۸۳ در بانک‌های خصوصی به ترتیب به ۱۶ درصد و ۳۲۵ میلیارد ریال افزایش یافته است، اما با توجه به حضور حدود هفت درصدی آنها در جذب کل منابع بانک‌های کشور، جای بسیار زیادی را برای رشد باقی می‌گذارد.

لازم به یادآوری است که شورای پول و اعتبار در سال ۱۳۸۳ با یکسان‌سازی نرخ ذخیره قانونی برای تمامی سپرده‌های بانک‌ها نشان داد که گرچه سیاستمداران و فعالان سیاسی داعیه حمایت از بخش خصوصی را در صدر برنامه‌های خود قرار می‌دهند، اما سیاستگذاران شبکه پولی کشور به آن عمل نمی‌کنند. نکته‌ای که احتمالاً اعضای محترم شورای پول و اعتبار به آن توجه نموده‌اند، تفاوت منابع موجود نزد بانک‌های ملی شده با بانک‌های خصوصی است. به بیان دیگر، ترکیب منابع بانک‌های خصوصی به گونه‌ای است که سهم منابع ارزان قیمت (شامل سپرده‌های دیداری و قرض الحسنه) از کل منابع آنها در حدود کمتر از ربع می‌باشد و در نتیجه، بانک‌های خصوصی برای حجم بالایی از منابع خود هزینه‌هایی را متحمل می‌شوند که شامل سودهای متعلق به سپرده‌های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت است. اما این ترکیب منابع در بانک‌های ملی شده دقیقاً برعکس بانک‌های خصوصی است، زیرا آنها نزدیک به نیمی از منابع خود را از طریق سپرده‌های دیداری و قرض الحسنه تامین می‌کنند و برای نصف بقیه هزینه‌هایی را متحمل می‌شوند. اعمال سیاست نرخ ذخیره قانونی برابر برای تمامی سپرده‌ها، باعث شده است که برخلاف بانک‌های دولتی که بخشی از منابع خود را آزاد شده یافتند، بانک‌های خصوصی باشیوه‌ای انقباضی روبرو شوند و سهم بیشتری از منابع خود را

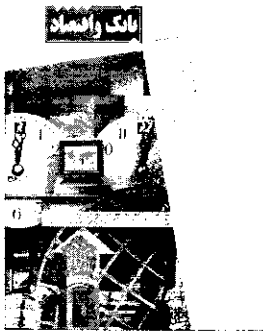
جدول شماره سه

تسهیلات اعطایی بانک‌های خصوصی و بانک‌های دولتی

نوع بانک‌ها	تسهیلات اعطایی سال ۸۲		
	مانده تسهیلات (میلیارد ریال)	رشد (درصد)	سرانه به شعب (میلیارد ریال)
بانک‌های تجاری	۴۰۹,۰۶۵	۳۷	۳۴/۸
بانک‌های خصوصی	۱۰,۷۱۳	۴۳۴/۸	۱۵۱/۷

مأخذ: گزارش مقایسه عملکرد بانک‌های خصوصی و بانک‌های تجاری دولتی / وزارت امور اقتصادی و دارایی / ۱۳۸۳.

هر کارمند و کارشناس در شبکه بانک‌های تجاری ملی شده، معادل ۲/۷ میلیارد ریال تسهیلات پرداخت کرده، در حالی که این سهم در بانک‌های خصوصی حدود پنج برابر، یعنی ۱۳/۶ میلیارد ریال است.

بالا بودن سهم اموال غیرمنقول در دارایی‌های بانک‌های تجاری در مقایسه با بانک‌های خصوصی نیز بیان‌کننده این مهم است که حجم بالایی از دارایی‌های بانک‌های دولتی به شکل غیرمنقول از حوزه مدیریت مدیران این بانک‌ها خارج شده است و نشان از رقابت سالیان طولانی این بانک‌ها در خرید ساختمان‌های زیبای شهرها و خیابان‌ها می‌باشد. از سوی دیگر، تبدیل کردن سرمایه بانک‌ها به بخش‌های غیرمنقول نشانه کمبودن ریسک‌پذیری نزد مدیران موسسات مالی و اعتباری غیرخصوصی است.

با بررسی شاخص‌های آورده‌شده در جدول شماره پنج ملاحظه می‌شود که نه تنها شاخص کفایت سرمایه در حدود پنج برابر بیشتر به نفع بانک‌های خصوصی است، بلکه شاخص بازدهی کل دارایی بانک‌های خصوصی نیز در حدود هفت برابر بانک‌های تجاری کشور می‌باشد.

جدول شماره پنج

درصد

متغیر	نسبت بازده دارایی‌ها	نسبت حقوق صاحبان سهام	کفایت
بانک‌های تجاری	۰/۶	۱۶	۴/۷
بانک‌های خصوصی	۴/۳	۴۵/۶	۲۲/۱

مأخذ: گزارش مقایسه عملکرد بانک‌های خصوصی و بانک‌های تجاری دولتی / وزارت امور اقتصادی و دارایی / ۱۳۸۳.

توضیح این که کمیته بال، باند هشت تا ۱۲ درصد را برای حداقل کفایت سرمایه مشخص نموده است. بنابراین، بانک‌های تجاری کشور با شاخص ۴/۷ درصد در این زمینه از وضعیت مناسبی برخوردار نمی‌باشند، اما بانک‌های خصوصی با ۲۲/۱ درصد در وضعیت مناسبی نسبت به شاخص‌های کمیته بال قرار دارند که در نهایت نشان‌دهنده زمینه‌های بسیار بالای موفقیت در عرصه بین‌المللی بانک‌های خصوصی کشور می‌باشد و ضرورت حمایت و بسترسازی حرکت توسط تصمیم‌گیران را گوشزد می‌کند.

نتیجه

اگرچه تعدادی از کارشناسان معتقدند که حضور بانک‌های خصوصی، حاصل اجماع کارشناسی نبوده و بیشتر به یک "حادثه" در سیاست‌های پولی کشور شبیه بوده است، اما گروهی دیگر معتقدند که این حادثه از حوادث ضروری نیز بوده و حال که سه سال از تأسیس این بانک‌ها می‌گذرد، دیگر نمی‌توان بر ضرورت حضور بخش خصوصی در بازار پول خط بطلان کشید. اگرچه در قانون برنامه چهارم توسعه به صراحت قانون برنامه سوم به بانک‌های خصوصی پرداخته نشده است، اما

خواهد کرد که قطعاً تبعات اجتماعی و اقتصادی خود را در پی خواهد داشت.

اگر علت تصمیم‌گیری در زمینه خصوصی‌سازی یا فروش حداکثر ۶۵ درصد سهام بانک‌های رفاه، تجارت، ملت و صادرات، تنها جاذبه‌های عملکرد بانک‌های خصوصی فعلی باشد، باید اشعار داد که هیچگاه چنین عملکردی را نمی‌توان از مدیران بانک‌های دولتی خصوصی‌شده انتظار داشت، زیرا آنها با محدودیت‌هایی از جمله ساختار مدیریتی، نیروی انسانی، هزینه‌های غیرمتعارف، فعالیت‌های غیراقتصادی حاصل از مدیریت دولتی گذشته، بالا بودن هزینه‌های مطالبات معوق و سررسید گذشته و حضور حداقل ۳۵ درصدی دولت در اداره بانک‌ها مواجه خواهند بود. بدیهی است که وجود این تهدیدات نباید باعث توهم سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان شود، بلکه اتخاذ رویکردی واقع‌گرایانه می‌تواند زمینه‌ساز رشد و گسترش فعالیت غیردولتی در بازار پول شود تا در نهایت، ضریب نفوذ بازار پول در تولید ناخالص داخلی را افزایش دهد و هزینه‌های مبادله را محدودتر نماید.

اینک با شرح دو شاخص نسبت مطالبات سررسید گذشته و معوق به کل تسهیلات و نسبت اموال غیرمنقول به سرمایه و اندوخته، بحث مقایسه عملکرد بانک‌های خصوصی و تجاری را ادامه می‌دهیم (جدول شماره چهار).

جدول شماره چهار

نسبت مطالبات و نسبت اموال غیرمنقول ۸۲

درصد

متغیر	نسبت مطالبات سررسید گذشته و معوق به کل تسهیلات	نسبت اموال غیرمنقول به کل دارایی و سرمایه
بانک‌های تجاری	۸	۸۸/۷
بانک‌های خصوصی	۲/۳	۳۷/۴

مأخذ: گزارش مقایسه عملکرد بانک‌های خصوصی و بانک‌های تجاری دولتی / وزارت امور اقتصادی و دارایی / ۱۳۸۳.

بالا بودن نسبت مطالبات سررسید گذشته به کل تسهیلات اعطایی بانک‌های تجاری نشان‌دهنده این واقعیت است که تاخیر در بازپرداخت تسهیلات دریافتی، هزینه‌هایی را به بانک‌های مذکور تحمیل می‌کند که این نسبت برای بانک‌های خصوصی در حدود $\frac{1}{3}$ می‌باشد. البته هرچه میزان تسهیلات اعطایی افزایش می‌یابد، این نسبت نیز امکان افزایش بیشتری خواهد یافت. اما از جمله نکاتی که در بانک‌های خصوصی جدی‌تر تلقی می‌شود، تضمین‌ها و وثایق کاملتری است که از دریافت‌کنندگان تسهیلات گرفته می‌شود. ضروری است که بانک‌های مزبور ضمن ادامه روند موجود، نسبت به این مهم همچنان حساس باقی بمانند.

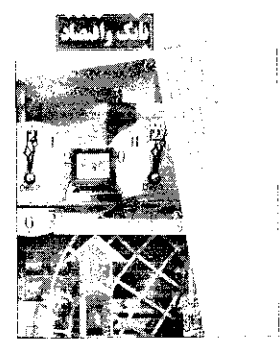
اگر علت تصمیم‌گیری در زمینه خصوصی‌سازی یا فروش حداکثر ۶۵ درصد سهام بانک‌های تجاری دولتی، تنها جاذبه‌های عملکرد بانک‌های خصوصی باشد، باید اشعار داد که هیچگاه نمی‌توان چنین عملکردی را از مدیران بانک‌های دولتی خصوصی‌شده انتظار داشت، زیرا...

پانویشتها

۱) قانون ملی شدن بانکها مصوب ۱۳۵۸/۳/۷ شورای انقلاب باعث شد که دولت سرپرستی بانکها را برعهده بگیرد، اما دولتی شدن مدیریت بانکها نکته‌ای است و مالکیت ملی آن بحث دیگر، که مناسفانه طی سال‌های بعد از انقلاب این اختلاط در مفاهیم هیچگاه برطرف نشد. اما سرپرستی دولت بر اموال ملی باعث نمی‌شود که مالکان آن، یعنی ملت نتوانند نسبت به تعیین تکلیف مالکیت آنها تجدیدنظر کنند.

۲) طالبی، عبدا... / بررسی عملکرد و چالش‌های بانکداری خصوصی ایران / ویژه‌نامه همایش دستاوردهای نظام بانکی / ۱۳۸۴.
 ۳) بند ۸ ماده ۸ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور: در جهت ایجاد فضای رقابتی سالم و به‌دور از انحصار در سیستم بانکی کشور و به منظور اقتصادی نمودن فعالیت‌های بنگاه‌ها، موسسات و سازمان‌های دولتی و دیگر نهادهای عمومی و شهرداری‌ها، برای دریافت خدمات بانکی، بنگاه‌های مذکور مجازند بانک عامل را رأساً انتخاب نمایند.

ضروری است که سیاستگذاران و برنامه‌ریزان دولتی نیز بانک‌های خصوصی را به عنوان بانک‌های عامل به رسمیت بشناسند و فعالیت‌های آنان را در بازار پول قابل ملاحظه بدانند. حال که قانون برنامه چهارم توسعه مبتنی بر دانایی‌محوری است و تلاش شده است تا بانک‌ها به سمت مکانیزه کردن سوق یابند و با توجه به شاخص‌های آرایه‌شده^(۲) به نظر می‌رسد که بانک‌های خصوصی در این زمینه پیش‌تاز می‌باشند، پس ضروری است که دستگاه‌های فرابخشی از جمله بانک مرکزی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی نیز نسبت به حفظ بی‌طرفی در زمان تدوین آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های قانونی برنامه چهارم، علی‌الخصوص بند "د" ماده ۸^(۳) متعهد باشند و بانک‌های خصوصی را نیز در زمره بانک‌های عامل لحاظ نمایند تا فضای رقابتی بین بانک‌های موجود در کشور تقویت شود. بدیهی است که اگر این ملاحظات رعایت نشود، تصور عمومی در بدنه کارشناسی به این سمت می‌رود که "بانک‌های خصوصی فقط در زمان پینالتی‌هایی همانند طرح منطقی کردن نرخ سودتسهیلات بانک‌ها، آرایه‌شده از سوی نمایندگان مجلس شورای اسلامی" مورد توجه قرار می‌گیرند و هرچا که امتیازی یا بازاری وجود دارد، آنها با تدابیر مختلف مورد بی‌مهری و غفلت قرار می‌گیرند. بدیهی است که این حکایت، از زبان مدیران بانک‌های خصوصی شنیدنی‌تر خواهد بود.

■ ■ ■
 شورای نگهبان سرانجام با توجه به قانون برنامه سوم توسعه در مورد تاسیس بانک‌های خصوصی قانع شد و بدان رضایت داد، اما هیچگاه برای خصوصی سازی یا فروش بانک‌های ملی شده قدمی اساسی برداشته نشد.
 ■ ■ ■

برگه اشتراک

نام و نام خانوادگی مشترک:

سن: تحصیلات: شغل:

شماره‌های درخواستی: از شماره تا شماره

نشانی پستی:

شماره تلفن تماس:

مشترک گرامی

* هزینه اشتراک مجله برای ششماه ۲۴۰۰۰ ریال و برای یک سال ۴۸۰۰۰ ریال است. لطفاً هزینه اشتراک را به حساب بانکی شماره ۲۷۸۹۰۳۰۰۱ نزد شعبه سامان بانک تجارت (کد ۳۲۴) واریز کنید و فتوکپی رسید بانکی را همراه با برگه اشتراک تکمیل شده به نشانی زیر بفرستید:

تهران / خیابان حجاب / کوچه سوم / شماره ۱۱+۲ / صندوق پستی: تهران / ۱۴۱۵۵-۵۵۴۸